അദ്ധ്യായം III

അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിലെ ഫലപ്രാപ്തി

74-ാമത് ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ (74-ാമത് സിഎഎ) അനുച്ഛേദം 243 ഡബ്ല്യൂവിന് അനുസൃതമായി കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമം സെക്ഷൻ 30(3) വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത് ഒന്നാം ഷെഡ്യൂളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ചുമതലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളും, പദ്ധതികളും, കെട്ടിടങ്ങളും, ആസ്തികളും, ബാദ്ധ്യതകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് സർക്കാർ കൈമാറണമെന്നാണ്. കൂടാതെ, സെക്ഷൻ 30(4) പ്രകാരം മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്ക് കൈമാറിയ വിഷയങ്ങളുടെ കേന്ദ്രസംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതങ്ങളും വാർഷിക ബജറ്റ് വിഹിതങ്ങളും മുഴുവനായും സർക്കാർ അതാത് മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് വിതരണം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

കൈമാറ്റം ചെയ്തതായി പറയപ്പെടുന്ന പ്രത്യേക ചുമതലകളുടെ വികേന്ദ്രീകരണം എത്രമാത്രം ഫലപ്രദമാണ് എന്ന്, ചുമതലകൾ പൊതുവായി നടപ്പാക്കുന്നതിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട യുഎൽബികളുടെ പങ്ക് അവലോകനം ചെയ്തുകൊണ്ട് ഓഡിറ്റ് പരിശോധിച്ചു. ജലവിതരണം, വാട്ടർ ചാർജ്ജ്, ഖരമാലിന്യ പരിപാലനം, പൊതുജനാരോഗ്യവും ശുചീകരണവും, വസ്തുനികുതി എന്നിവയാണ് വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ഫലപ്രാപ്തി നിർണ്ണയിക്കുവാൻ തിരഞ്ഞെടുത്ത ചുമതലകൾ.

3.1 ജലവിതരണം

1984 മാർച്ച് ഒന്നിന് നിലവിൽ വന്ന കേരള ജലവിതരണ മലിനജല നിയമം, 1986, നിലവിലുള്ള എല്ലാ ജലവിതരണ മലിനജല സേവനങ്ങളും, മലിനജല സംബന്ധപ്രവൃത്തികളും സ്വീവേജ് ഫാമുകളും, സംസ്ഥാനത്തെ ജലവിതരണവും മലിനജല നിർമ്മാർജ്ജനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ജോലികളും നടപ്പാക്കുന്നതിനായി രൂപീകരിച്ച സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനമായ കേരള ജല അതോറിറ്റിയ്ക്ക് (കെഡബ്ല്യൂഎ) കൈമാറി. നഗര തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ജലവിതരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ ആസ്തികളും ബാദ്ധ്യതകളും കെഡബ്ല്യൂഎയ്ക്ക് കൈമാറണമെന്നും ഇതിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലപദ്ധതികളുടെ നിർവ്വഹണം, പദ്ധതികളുടെ വിപുലനവും, നടത്തിപ്പും പരിപാലനവും, ഉപഭോക്താക്കളിൽ നിന്നുള്ള വാട്ടർ ചാർജ്ജ് പിരിക്കൽ എന്നിവ കെഡബ്ല്യൂഎയുടെ ചുമതലയാണ്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ ശാക്തീകരിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ആസ്തികൾ, ജലവിതരണ സേവനങ്ങൾ എന്നിവ വീണ്ടും മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യണം എന്ന് വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ കെഎം നിയമം, 1994-ൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നഗരതദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഈ വ്യവസ്ഥകളൊന്നും താഴെത്തട്ടിൽ പരിപാലിക്കപ്പെട്ടില്ല എന്ന് ആഡിറ്റ് പരിശോധനയിൽ വെളിപ്പെട്ടത്, തുടർന്നുള്ള ഖണ്ഡികകളിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

3.1.1 വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ഭരണഘടനാ വ്യവസ്ഥകളിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിചലനം

ജലവിതരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിൽ 74-ാമത് സിഎഎയിലെ വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ തത്വങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിചലനങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബികളിൽ ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു:

- കെ.എം. നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 315 നിർദ്ദേശിക്കുന്നത് സർക്കാർ ഗസറ്റ് വിജ്ഞാപനത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയ തീയതി മുതൽ എല്ലാ ആസ്തികളും, ജലവിതരണ അഴുക്കുചാൽസേവനങ്ങളും, ജോലികളുടെ നിർവ്വഹണവും, ജലസംഭരണം / വിതരണം, വാട്ടർ ചാർജ്ജ് നിശ്ചയിക്കൽ, പിരിച്ചെടുക്കൽ എന്നിവ മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്ക് കൈമാറണമെന്നാണ്. പക്ഷെ, കേരളസർക്കാരിന്റെ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് ഓഡിറ്റിനോട് സ്ഥിരീകരിച്ചത് (2021 ജനുവരി) അത്തരമൊരു വിജ്ഞാപനം സർക്കാർ ഇറക്കിയിട്ടില്ല എന്നാണ്. തൽഫലമായി ജലവിതരണം, അഴുക്കുചാൽസേവനങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആസ്തി-ബാദ്ധ്യതകൾ പാരാസ്റ്റേറ്റൽ ആയ കെഡബ്ല്യുഎയിൽ തന്നെ നിക്ഷിപ്തമാണ്. സർക്കാർ ഒരു വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ ജലവിതരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആസ്തി ബാദ്ധ്യതകളും ചുമതലകളും യുഎൽബികൾക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നിടത്തോളം, സംസ്ഥാനത്ത് കെ.എം നിയമം അനുസരിച്ച് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കുള്ള അടിസ്ഥാനപരമായ ചുമതലകളുടെ വികേന്ദ്രീകരണത്തിന് തുടക്കമിട്ടു എന്ന് അവകാശമുന്നയിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല.

- യുഎൽബികൾ അവരുടെ പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഡിപിസിയുടെ അനുമതിയോടെ പൈപ്പ് ലൈനുകളുടെ വ്യാപനത്തിനുള്ള വാർഷിക പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. യുഎൽബികൾ പൈപ്പ് ലൈനുകളുടെ വിപുലീകരണം ഡെപ്പോസിറ്റ് ജോലികളായി കെഡബ്ല്യുഎയെ ഏൽപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ, മുനിസിപ്പൽ ഫണ്ടുപയോഗിച്ച് നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്ന ആസ്തികൾ യുഎൽബികൾക്ക് കൈമാറാതെ കെഡബ്ല്യുഎ സ്വന്തമാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. യുഎൽബി ഫണ്ടുപയോഗിച്ച് നിർമ്മിച്ച പൈപ്പ് ലൈനുകൾ കെഡബ്ല്യുഎയുടെ ആസ്തികളാകുകയും ജലവിതരണ പദ്ധതികളുടെ പ്രവർത്തനവും, സംരക്ഷണവും കെഡബ്ല്യുഎയുടെ ഉത്തരവാദിത്വത്തിലാവുകയും ചെയ്യുന്നു. ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചത് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട യുഎൽബികൾ ഓഡിറ്റ് കാലയളവിൽ (2015-2020) ഡെപ്പോസിറ്റ് ജോലികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ₹37.76 കോടി കെഡബ്ല്യുഎയ്ക്ക് കൊടുത്തെങ്കിലും യുഎൽബികളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച ഫണ്ടുപയോഗിച്ച് നിർമ്മിച്ച ആസ്തികൾ യുഎൽബികൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടില്ല എന്നാണ്.

- പരിശോധന നടന്ന യുഎൽബികളിൽ ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തിയത് ഉപയോഗിച്ച ജലത്തിന്റെ അളവ് രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിന് പൊതു ടാപ്പുകളിൽ വാട്ടർ മീറ്ററുകൾ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല എന്നും ഇത് യുഎൽബികളിലെ യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള ഉപഭോഗത്തിന്റെ അളവ് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നത് ഇല്ലാതാക്കി എന്നുമാണ്. കൂടാതെ, പരിശോധന നടത്തിയ യുഎൽബികളിൽ അവരുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള സ്ഥലത്തെ പ്രവർത്തനരഹിതമായ ടാപ്പുകൾ കണ്ടെത്തിനിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് യുഎൽബി കൾ കെഡബ്ല്യുഎയുമായി സംയുക്ത പരിശോധന നടത്തിയിരുന്നില്ല. അതിനാൽ തിരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബികൾക്ക് പ്രവർത്തനരഹിതമായ ടാപ്പുകൾ തിരിച്ചറിയാനും, നന്നാക്കുവാനും ഒരു നടപടിയും എടുക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. അതുകൊണ്ട് യുഎൽബികൾ കെഡബ്ല്യുഎ ജലവിതരണത്തിന് നിശ്ചയിച്ച വാർഷിക ചാർജ്ജ് യഥാർത്ഥ ഉപഭോഗത്തിന് അനുസൃതമായല്ലാതെ കെഡബ്ല്യുഎയ്ക്ക് കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

- കെഡബ്ല്യുഎയെ ഏൽപ്പിച്ചതും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ജോലികൾ സാധ്യമല്ലാത്തതാണെങ്കിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും കെഡബ്ല്യുഎയുടെയും സംയുക്ത യോഗം നടത്തി, പദ്ധതികളെ പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തണമെന്നാണ് സർക്കാർ നിർദ്ദേശിച്ചത് (2019 ഫെബ്രുവരി). പരിശോധന നടത്തിയ 13[18] യുഎൽബികൾ പ്രസ്താവിച്ചത്, ഓഡിറ്റ് കാലയളവിൽ സംയുക്തയോഗം നടത്തിയിട്ടില്ല എന്നാണ്. മാത്രമല്ല, ഓഡിറ്റ് പരിശോധന നടത്തിയ യുഎൽബികളിൽ ₹33.94 കോടിയുടെ ഡെപ്പോസിറ്റ് ജോലികളുടെ യൂട്ടിലൈസേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ

[18] ഇരിങ്ങാലക്കുട, വടക്കാഞ്ചേരി, ചെർപ്പുളശ്ശേരി, ഒറ്റപ്പാലം, കൽപ്പറ്റ, മട്ടന്നൂർ, പാനൂർ, നീലേശ്വരം, കായംകുളം, ഹരിപ്പാട്, പന്തളം, കൊച്ചി കോർപ്പറേഷൻ, തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷൻ

യുഎൽബികൾ അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടും കെഡബ്ല്യൂഎ ലഭ്യമാക്കിയില്ല. കെഡബ്ല്യൂഎയെ ഏൽപ്പിച്ച ജോലികളുടെ യൂട്ടിലൈസേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ ലഭ്യമാക്കാത്തത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ജോലികൾ പൂർത്തീകരിക്കാത്തതും ചില അപ്രായോഗിക ജോലികളെങ്കിലും തുടരുന്നതിന്റെ സാദ്ധ്യതയുമാകാം. യുഎൽബികളുടെയും, കെഡബ്ല്യൂഎയുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സംയുക്തയോഗം നടത്താതിരിക്കുന്നതിനാൽ അത്തരം ജോലികൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തി പദ്ധതികൾ അനുയോജ്യമായി നടത്തിക്കുന്നതിനും ഒരു നടപടിയും എടുത്തതായി കാണുന്നില്ല.

- തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച (2002 ജൂലൈ) കേരള സംസ്ഥാന നഗര വികസന പദ്ധതിയുടെ അന്തിമ റിപ്പോർട്ട് പ്രസ്താവിക്കുന്നത്, കെഡബ്ല്യൂഎയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെകുറിച്ച് അവലോകനം നടത്തി തയ്യാറാക്കിയ ധവള പത്രത്തിൽ 2007-ഓടുകൂടി നഗരജലവിതരണ ചുമതല യുഎൽബികൾക്ക് കൈമാറേണ്ട ആവശ്യകതയ്ക്ക് ഊന്നൽ നൽകിയിരുന്നു എന്നാണ്. കൂടാതെ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് മൊത്തമായുള്ള ജലവിതരണം നടത്താനും, മീറ്റർ ചെയ്ത് ചാർജ്ജ് ചെയ്യുവാനും മാത്രമുള്ള അധികാരമാണ് കെഡബ്ല്യൂഎയിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നത് എന്നും പരാമർശിച്ചിരുന്നു. എങ്കിലും 13 വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടും കെഡബ്ല്യൂഎ ഇപ്പോഴും ജലവിതരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ ആസ്തികളും, ജലവിതരണ സംവിധാനങ്ങളും നിർമ്മിക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിൽ നിന്നു വ്യത്യസ്തമായി തൃശ്ശൂർ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ മാത്രം യുഎൽബി അതിന്റെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള ജലവിതരണ സമ്പ്രദായം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു.

സർക്കാർ മറുപടിയായി പ്രസ്താവിച്ചത് (2021 ഡിസംബർ) കെഡബ്ല്യൂഎയിൽ നിന്ന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ജലവിതരണ സംവിധാനം കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്ന വിജ്ഞാപനം ഇറക്കാത്തത്, ആസന്നമായ ചുമതലകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള മനുഷ്യശേഷി ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ അവർക്ക് കൈമാറാത്തതു കൊണ്ടാണെന്നും, ഇന്നത്തെ ചുറ്റുപാടിൽ ഇത് യുഎൽബികൾക്ക് കൂടുതൽ ബാദ്ധ്യതകളും പ്രയാസവും സൃഷ്ടിക്കുമെന്നുമാണ്. പ്രധാന കുടിവെള്ളവിതരണ പദ്ധതികൾ പല ജില്ലകളിലും പല തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലും നടപ്പാക്കുന്നതിനാൽ സംസ്ഥാനതലത്തിലുള്ള ഒരു ഏജൻസിയുടെ കേന്ദ്രീകൃത മാനേജ്മെന്റ് ആവശ്യമാണ് എന്നും പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി.

മേൽപ്പറഞ്ഞ മറുപടി സൂചിപ്പിക്കുന്നത് കൈമാറ്റം ചെയ്ത ചുമതലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കാൻ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളെ സ്വയം പര്യാപ്തമാക്കുന്നതിൽ സംസ്ഥാനത്തിനുള്ള വിമുഖതയാണ്. സംസ്ഥാനതലത്തിലുള്ള ഏജൻസികളുടെ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിന്മേലുള്ള നിയന്ത്രണം തുടർന്നു കൊണ്ട് പോകുന്നത് വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ അന്ത:സത്തയെ ശുഷ്കമാക്കിക്കൊണ്ട്, സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പാക്കപ്പെട്ട അർത്ഥവത്തായ വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയെ സംബന്ധിച്ച് ആശങ്കയ്ക്കിട നൽകുന്നു. തൃശ്ശൂർ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ നടപ്പിലാക്കിയ ഫലവത്തായ വികേന്ദ്രീകൃത ജലവിതരണത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ, ജലവിതരണപദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കാൻ ആവശ്യമായ മനുഷ്യശേഷിയും സാങ്കേതിക വൈദഗ്ധ്യവും തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറി, പദ്ധതികൾ ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് പ്രാപ്തമാക്കുകയാണ് വേണ്ടത്.

3.1.2 സേവനങ്ങളുടെ തലത്തിലെ അളവുകോൽ നിർണ്ണയത്തിന്റെ അപര്യാപ്തത

കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ നഗരവികസന മന്ത്രാലയത്തിന്റെ സേവനതലത്തിലെ അളവുകോൽ (എസ്എൽബി) നിർണ്ണയത്തിന്റെ കൈപുസ്തകത്തിൽ

രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് (2008) പൗരന്മാരോടുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം നിറവേറ്റേണ്ട യുഎൽബികൾ ജനങ്ങൾക്ക് ഗുണനിലവാരമുള്ള സേവനങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിൽ പിന്നോക്കം പോയി എന്നാണ്. അളവുകോൽ നിർണ്ണയം നടത്തുന്നത് സേവനദാതാവിന്റെ പ്രവർത്തനം കൃത്യമായും, തുടർച്ചയായും അളക്കുകയും, നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. സുസ്ഥിരമായ അളവുകോൽ നിർണ്ണയം സേവനങ്ങളുടെ വിതരണത്തിലെ പ്രവർത്തന വിടവ് കണ്ടെത്തുന്നതിനും വിവരങ്ങളും ശ്രേഷ്ഠമായ പ്രവൃത്തികളും പങ്ക് വയ്ക്കുന്നതിലൂടെ മെച്ചപ്പെടുത്തലുകൾക്ക് ആരംഭം കുറിക്കാനും, ആത്യന്തികമായി യുഎൽബിയിലെ ജനങ്ങൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട സേവനം ലഭിക്കുവാനും സഹായകമാവുകയും ചെയ്യുന്നു.

പതിമൂന്നാമത് കേന്ദ്രധനകാര്യകമ്മീഷൻ യുഎൽബികൾ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ അവസാനത്തോടെ നാല് സേവന സെക്ടറുകളിലായി-ജലവിതരണം, മലിനജലനിർമ്മാർജനം, ഖരമാലിന്യ പരിപാലനം, ഓടകളുടെ പരിപാലനം എന്നിവയിൽ അടുത്ത സാമ്പത്തിക വർഷം കൈവരിക്കാനുള്ള ഒൻപതു സേവനതല അളവുകോലുകൾ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യണമെന്ന് നിർബന്ധമാക്കി. യുഎൽബികൾ പെർഫോർമൻസ് ഗ്രാന്റ് ലഭിക്കുന്നതിനായി നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുള്ള അടിസ്ഥാനസേവനങ്ങളുടെ സേവനതല അളവുകോൽ നിർണ്ണയം നടത്തുകയും പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും വേണമെന്ന് പതിനാലാം ധനകാര്യകമ്മീഷൻ ഊന്നിപ്പറയുകയുണ്ടായി.

ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചത്, ജലവിതരണത്തിൽ ഒരു പ്രമുഖ പങ്കുവഹിക്കുന്ന പാരാസ്റ്റേറ്റൽ ആയിരുന്നിട്ടും കെഡബ്ല്യുഎ പ്രവൃത്തികളുടെ നിലവാരത്തിന്റെ അളവുകോൽ ആവിഷ്കരിക്കുകയോ, ജലവിതരണത്തിന്റെ സേവനതലത്തിലെ അളവുകോൽ നിർണ്ണയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ യുഎൽബികളെ അറിയിക്കുകയോ ചെയ്തില്ല എന്നാണ്. അനന്തരഫലമായി, പ്രവൃത്തിയുടെ യഥാർത്ഥ നടത്തിപ്പിനെക്കുറിച്ച് കെഡബ്ല്യുഎയിൽ നിന്ന് പ്രത്യേക വിവരങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെ യുഎൽബികൾക്ക് എസ് എൽബി നിർണ്ണയം നടത്തേണ്ടി വന്നു. ഇത് യുഎൽബികൾ തയ്യാറാക്കിയ എസ് എൽബി ഡാറ്റ അയഥാർത്ഥവും ആധികാരികത കുറഞ്ഞതും ആയിരിക്കുവാനുള്ള സാദ്ധ്യത സൃഷ്ടിക്കുന്നു. എസ് എൽബി നിർണ്ണയത്തിലെ അശ്രദ്ധ കൂടുതൽ നിർണ്ണായകമാകുന്നത് വിതരണം ചെയ്യുന്ന ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം പോലുള്ള പൊതുജനാരോഗ്യവുമായി നേരിട്ട് ബന്ധമുള്ള പ്രവർത്തന സൂചികകളെ ഫലപ്രദമായി നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കും എന്നതുകൊണ്ടാണ്.

പൊതു സേവനങ്ങളുടെ ലഭ്യതയുടെ നിലവാര നിർണ്ണയത്തിന് ഒരു വ്യവസ്ഥിതി അത്യാവശ്യമാണ് എന്ന് സമ്മതിച്ചുകൊണ്ട് സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കിയത് (2021 ഡിസംബർ) സംസ്ഥാനതലത്തിൽ നിലവാരം ക്രമീകരിച്ച് ഓരോ യുഎൽബിയുടെയും പൗരന്മാരുടെ അവകാശ പത്രികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്നാണ്. സാമൂഹ്യഓഡിറ്റ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള സാമൂഹ്യ ഉത്തരവാദിത്വസംവിധാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി യോഗ്യതാ നിർണ്ണയത്തിനാവശ്യമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിലെ പുരോഗതി ആനുകാലികമായി നിരീക്ഷിക്കണമെന്നും സർക്കാർ ഉറപ്പിച്ചു പറയുകയുണ്ടായി.

3.1.3 വാട്ടർ ചാർജ്ജുകൾ

കെഎം നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 315(ബി) വ്യക്തമാക്കുന്നത് മലിനജല നിർമ്മാർജ്ജനചാർജ്ജ്, വാട്ടർ ചാർജ്ജ്, മീറ്റർ വാടക, ജലവിതരണം, മലിനജലനിർമ്മാർജ്ജനം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും ഫീസുകൾ എന്നിവയുടെ കുടിശ്ശിക ഈടാക്കാനുള്ള എല്ലാ അവകാശങ്ങളും, ബാദ്ധ്യതകളും ചുമതലകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കാണെന്നാണ്. എങ്കിലും, വാട്ടർ ചാർജ്ജുകൾ നിലവിൽ

കെഡബ്ല്യുഎ[19] പിരിച്ചെടുക്കുന്നതിനാൽ സംസ്ഥാനത്തെ യുഎൽബികൾക്ക് ഒരു വരുമാനമാർഗ്ഗം അല്ല. തെരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബികളുടെ രേഖകൾ പരിശോധിച്ചതിൽ വെളിവായത് നിലവിലുള്ള സമ്പ്രദായത്തിൽ, പൊതുടാപ്പുകൾക്കുള്ള വാട്ടർ ചാർജ്ജുകൾ കെഡബ്ല്യുഎ നിശ്ചയിച്ച നിരക്കിൽ അവരവരുടെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള ജലവിതരണത്തിന് യുഎൽബികൾ വർഷംതോറും അടയ്ക്കുന്നു എന്നാണ്. കൂടാതെ ഉപഭോക്താക്കളിൽ നിന്ന് ഈടാക്കുന്ന വാട്ടർ ചാർജ്ജിന്റെ നിരക്ക്, കെഡബ്ല്യുഎ സമർപ്പിക്കുന്ന നിർദ്ദേശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കാരാണ് നിശ്ചയിക്കുന്നത്. യുഎൽബികൾക്ക് അവരുടെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള പ്രദേശത്തെ വാട്ടർ ചാർജ്ജുകൾ നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ ഒരു പങ്കുമില്ല.

കെഡബ്ല്യുഎ അവസാനമായി വാട്ടർ ചാർജ്ജുകൾ പുതുക്കിയത്[20] 2014 ഒക്ടോബറിലാണ്. ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചത്, കെഡബ്ല്യുഎ നിശ്ചയിച്ചതനുസരിച്ച് ഓരോ പൊതുടാപ്പിനും ₹7884 വെച്ച് യുഎൽബികൾ ഓരോ വർഷവും അടയ്ക്കണമെന്നാണ്. ഓഡിറ്റ് പരിശോധനയ്ക്കായി തെരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബികൾ ₹9.66 കോടി ഓഡിറ്റ് കാലയളവിൽ കെഡബ്ല്യുഎയ്ക്ക് നൽകി. നിയമത്തിൽ അനുശാസിക്കുന്നതുപോലെ വാട്ടർ ചാർജ്ജ് പിരിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശം യുഎൽബികളിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരുന്നെങ്കിൽ യുഎൽബികളുടെ തനതുവരുമാനത്തിൽ വർദ്ധനയുണ്ടാക്കാനും ഇത് വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാനും സാധിക്കുമായിരുന്നു.

3.2 ഖരമാലിന്യപരിപാലനം

അനുച്ഛേദം 243ഡബ്ല്യുവിന് അനുസൃതമായി പന്ത്രണ്ടാം ഷെഡ്യൂളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ പരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പും ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണവും, കെ.എം നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 30-ലും ഫസ്റ്റ് ഷെഡ്യൂളിലും വിവരിച്ചിരിക്കുന്നതു പോലെ യുഎൽബികളെയാണ് ഏൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. കെ.എം നിയമം, 1994-ലെ സെക്ഷൻ 332 അനുസരിച്ച് അവരവരുടെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള ഖരമാലിന്യത്തിന്റെ പുന:ചംക്രമണം, സംസ്കരണം, ശുദ്ധീകരണം, നീക്കംചെയ്യൽ എന്നീ ചുമതലകൾ യുഎൽബികളെ ഏൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

കേരള സർക്കാരിന്റെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള ശുചിത്വമിഷൻ[21] ആണ് ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിന്റെ ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ട് ഗ്രൂപ്പ് ആയി പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പിന്റെ മന്ത്രി ചെയർപേഴ്സൺ ആയും തസ്വഭവ അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി വൈസ് ചെയർപേഴ്സണായും, ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർ മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയായും, ശുചിത്വമിഷന്റെ ഡയറക്ടർ മെമ്പർ കൺവീനറായും ഉൾപ്പെട്ടതാണ് ഇതിന്റെ ഭരണസമിതി.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (അർബൻ), സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (റൂറൽ) എന്നീ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിന്റെ നോഡൽ ഏജൻസിയായും മിഷൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഖരമാലിന്യപരിപാലനത്തിന്റെ സംസ്ഥാന കേന്ദ്രഫണ്ടു വിഹിതങ്ങളും ശുചിത്വമിഷൻ വഴിയാണ് കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നത്.

താഴെ ചർച്ചചെയ്യപ്പെടുന്ന പോലെ ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തിയത്, ഈ ഏജൻസിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എല്ലായ്പ്പോഴും വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ തത്ത്വങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമല്ലായിരുന്നു എന്നാണ്.

[19] തൃശ്ശൂർ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ ഒഴികെ

[20] ഗൃഹ/ഗൃഹേതര/വ്യവസായം ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ തരത്തിലുള്ള ഉപഭോക്താക്കൾക്കും ബാധകമായത്

[21] 2008 സെപ്റ്റംബറിൽ ക്ലീൻ കേരള മിഷനെയും കേരള ടോട്ടൽ സാനിറ്റേഷൻ ആന്റ് ഹെൽത്ത് മിഷനെയും സംയോജിപ്പിച്ചാണ് ശുചിത്വമിഷന് രൂപം നൽകിയത്.

മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ കെഎം നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 58 അനുസരിച്ച് സർക്കാർ തങ്ങളുടെ അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് യുഎൽബികൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാറുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന്, സർക്കാർ സെക്ഷൻ 58 ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു കൊണ്ട് യുഎൽബികളോട് നിർദ്ദേശിച്ചത് (2020 സെപ്റ്റംബർ) ഒരു ലോക ബാങ്ക് സഹായ പദ്ധതിയ്ക്ക് (കേരള ഖരമാലിന്യ മാനേജ്മെന്റ് പ്രോജക്ട് (കെ.എസ്.ഡബ്ല്യൂ.എം.പി)) വേണ്ടി ശുചിത്വ മിഷനുമായി പങ്കാളിത്ത ഉടമ്പടിയിൽ ഏർപ്പെടാനും, അനുബന്ധരേഖകൾ ഒപ്പിട്ട് നിർദ്ദിഷ്ട തീയതിക്കുള്ളിൽ തിരിച്ചയക്കണമെന്നുമാണ്. കരാറിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് യുഎൽബി ശുചിത്വമിഷനുമായി ചേർന്ന് ഒരു പങ്കാളിത്ത കരാറിൽ ഏർപ്പെടണമെന്നും കെ.എസ്.ഡബ്ല്യൂ.എം.പിയുടെ കീഴിൽ പങ്കാളിയാകണമെന്നും ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്നാണ്. ഇത് യുഎൽബികൾ സ്വന്തം ഇഷ്ടപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുകയല്ല, മറിച്ച്, സർക്കാർ അതിന്റെ താത്പര്യം യുഎൽബികളുടെ മേൽ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുകയാണ് എന്ന് സുവ്യക്തമാക്കുന്നു. ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിക്കുന്നത് 1999 മാർച്ചിൽ കെഎം നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 58-ൽ വരുത്തിയ ഭേദഗതിയിലൂടെ സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് മുനിസിപ്പാലിറ്റിയ്ക്ക് ഉത്തരവുകൾ നൽകാനുള്ള സമ്പൂർണ്ണ അധികാരം ലഭിക്കാനും, അങ്ങനെ 74-ാം സിഎഎയുടെ അന്തഃസത്തയ്ക്കെതിരായി അധികാരം പൂർണ്ണമായും സർക്കാരിന്റെ കൈയിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കാനും കാരണമായി എന്നാണ്. ഇതിനുമുൻപ് ഈ സെക്ഷൻ, ഈ റിപ്പോർട്ടിലെ **ഖണ്ഡിക 2.6**-ൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ, സർക്കാരിന് മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് ഉത്തരവുകൾ നൽകാൻ, പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങളിലൊഴികെ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് പറയുവാനുള്ളത് കേട്ടതിന് ശേഷം മാത്രമേ അനുവദിച്ചിരുന്നുള്ളൂ.

3.2.1 മാലിന്യം ഉണ്ടാകുന്നത് നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിലെ കാര്യപ്രാപ്തി

യുഎൽബികളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന മാലിന്യങ്ങളെ ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ, പുന:ചംക്രമണം ചെയ്യാവുന്ന ജൈവേതര മാലിന്യങ്ങൾ, പുന:ചംക്രമണം ചെയ്യാനാകാത്ത ജൈവേതര മാലിന്യങ്ങൾ[22] എന്നിങ്ങനെ തരംതിരിക്കാവുന്നതാണ്. യുഎൽബികൾ ഉൽപാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധമാണോ എന്ന് ഉൽപ്പാദിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യത്തിന്റെ അളവ്, അത് കൈകാര്യം ചെയ്യാനുള്ള കഴിവ്, എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഓഡിറ്റ് പരിശോധിച്ചു. പരിശോധന നടത്തിയ യുഎൽബികളിലുണ്ടായ മാലിന്യവും, സംസ്കരണ ശേഷിയും **അനുബന്ധം 3.1**-ൽ വിശദമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചത്, അവരവരുടെ അധികാര പരിധിയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ എല്ലാ യുഎൽബികളും പൂർണ്ണമായും പ്രാപ്തരല്ല എന്നും, ഇത് ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിന്റെ വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ഫലപ്രാപ്തിയെക്കുറിച്ച് ആശങ്ക ഉയർത്തുന്നു എന്നുമാണ്. പരിശോധന നടത്തിയ യുഎൽബികളിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണശേഷി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന മാലിന്യത്തിന്റെ അളവിന് അനുസൃതമല്ല എന്ന്, ഒൻപതു യുഎൽബികളിൽ ജൈവമാലിന്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും, ഒൻപതും പതിനൊന്നും യുഎൽബികളിൽ യഥാക്രമം പുന:ചംക്രമണം ചെയ്യാവുന്ന ജൈവേതര മാലിന്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും പുന:ചംക്രമണം ചെയ്യാനാകാത്ത ജൈവേതര മാലിന്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും കണ്ടു. നാല്[23] തെരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബികളിലെ സംയുക്ത സ്ഥല പരിശോധനയിൽ പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾക്കു കാരണമാകും വിധം പൊതു സ്ഥലങ്ങളിൽ ഖരമാലിന്യം കുന്നുകൂട്ടിയിട്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ടു.

---

[22] ജൈവേതര വസ്തുക്കൾ എന്നത് പ്രകൃതിദത്തമായി വിഘടിക്കാനാകാത്തതും, മലിനീകരണത്തിനു കാരണമാകുന്നതുമായ ഒരു തരം പദാർത്ഥമാണ്. അവയിൽ ചിലതിനെ ഭാവിയിലെ ഉപയോഗത്തിനായി പുനഃചംക്രമണം ചെയ്യാനാകും, എന്നാൽ മറ്റുള്ളവ പുനഃചംക്രമണം ചെയ്യാനാകാത്തവയാണ്.

[23] കായംകുളം, പന്തളം, കട്ടപ്പന മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനും

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ജൈവേതര മാലിന്യങ്ങളുടെ പരിപാലനം എൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് (സികെസിഎൽ) എന്ന സ്ഥാപനത്തെയാണ്. ജനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ ഏറ്റവും അനുയോജ്യവും നൂതനവും ശാസ്ത്രീയവുമായ രീതികൾ ഉപയോഗിച്ച്, ജൈവേതര ഖരമാലിന്യങ്ങളായ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം, ഇ-വേസ്റ്റ് തുടങ്ങിയവയുടെ സംസ്കരണത്തിന് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ സഹായിക്കുക എന്ന വീക്ഷണത്തോടെയാണ് 2013-ൽ സികെസിഎൽ രൂപീകരിച്ചത്.

ഓഡിറ്റ് പരിശോധന നടത്തിയ 21 യുഎൽബികളിൽ 15 യുഎൽബികൾ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം ശേഖരിക്കുന്നതിന് സികെസിഎല്ലുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടു എന്ന് കണ്ടു. അവശേഷിക്കുന്ന ആറ്[24] യുഎൽബികളിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജനം നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് ഫലവത്തായ ഒരു സംവിധാനവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മാത്രമല്ല, തിരഞ്ഞെടുത്ത ഒരു യുഎൽബിയും സികെസിഎല്ലുമായി ഇ-വേസ്റ്റ് ശേഖരിക്കുന്നതിന് കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നില്ല.

സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ഖരമാലിന്യത്തിന്റെ സുരക്ഷിതമായ സംസ്കരണത്തിന് തൃപ്തികരവും അനുയോജ്യവുമായ സൗകര്യങ്ങൾ സ്വായത്തമാക്കാൻ സികെസിഎൽ വഴിയൊരുക്കണം. എന്നാൽ സികെസിഎൽ ഓഡിറ്റിനോട് സ്ഥിരീകരിച്ചത് അത് സംസ്ഥാനത്തെ 1200 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 499-ഉമായും ജൈവേതര മാലിന്യങ്ങൾ സമയോചിതമായി നീക്കം ചെയ്യുവാനായി ഉടമ്പടികളിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടില്ല എന്നാണ്.

തദ്ദേശസർക്കാരുകളിൽ മുഖ്യ ഉത്തരവാദിത്വം നിക്ഷിപ്തമാക്കിക്കൊണ്ട് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ചുമതലകളുടെ നടത്തിപ്പിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്ന പാരാസ്റ്റേറ്റലുകൾ ആവശ്യമായ പിന്തുണ നൽകുകയാണ് വേണ്ടത്. യുഎൽബികൾക്ക് കൈമാറിയ ചുമതലകൾ ഫലവത്തായി തുടർന്ന്കൊണ്ടുപോകാനും ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ സംരംഭങ്ങൾക്കുള്ള സാങ്കേതിക സഹായത്തിനും കൈത്താങ്ങിനും വേണ്ടി രൂപീകരിച്ച ഏജൻസികളെ വേണ്ടവിധം ഉപയോഗിക്കാനും സാധിച്ചില്ല എന്നത് വ്യക്തമാണ്. ഓഡിറ്റ് കാലയളവിലെ (2015-2020) ചിലവിന്റെ ശതമാനം വിതരണം ചെയ്ത ഫണ്ടിന്റെ 1.58 മുതൽ 45.16 വരെ മാത്രമായിരുന്നു **(അനുബന്ധം 3.2)**.

അങ്ങനെ, ഖരമാലിന്യപരിപാലനത്തെ യുഎൽബികൾക്ക് പന്ത്രണ്ടാം ഷെഡ്യൂൾ അനുസരിച്ച് കൈമാറ്റം ചെയ്ത പ്രവൃത്തിയായി തരംതിരിക്കുകയും ഇതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ കെഎം നിയമത്തിലെ 326 മുതൽ 345 വരെയുള്ള സെക്ഷനുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടും ഈ പ്രവൃത്തികളുടെ വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ കാര്യക്ഷമത വിവാദവിഷയമായി അവശേഷിക്കുന്നു. ഇതിനായി ചിലവായ തുകയുടെയും മാലിന്യങ്ങൾ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാനുള്ള ശേഷിയുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ യുഎൽബികളിലേക്കുള്ള പ്രവൃത്തിയുടെ വികേന്ദ്രീകരണം, ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ ഫലപ്രദമായിട്ടില്ല.

എക്സിറ്റ് കോൺഫറൻസിൽ (2021 നവംബർ) തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പിന്റെ അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി പ്രസ്താവിച്ചത്, മാലിന്യസംസ്കരണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി, ഖര-ദ്രവമാലിന്യ സംസ്കരണം സുഗമമാക്കാനും, എസ്ഡബ്ല്യുഎം പ്രവർത്തന രേഖകൾ തയ്യാറാക്കാനും, പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ഏജൻസികളെ കണ്ടെത്താനും, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചന നടത്തുന്നതിനുമായി, യോജിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ശുചിത്വമിഷൻ, ഹരിതകേരളമിഷൻ,

[24] ആലുവ, കൽപ്പറ്റ, പാനൂർ, പൊന്നാനി, കൊടുവള്ളി മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനും

ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് എന്നിവയുടെ ഏകീകരണം നടത്തുന്നത് പരിഗണനയിലാണെന്നാണ്.

3.3 പൊതുജനാരോഗ്യവും ശുചീകരണവും

ട്രാവൻകൂർ-കൊച്ചിൻ പൊതുജനാരോഗ്യനിയമം, 1955-ലെ സെക്ഷൻ 135-ഉം, മദ്രാസ് പൊതുജനാരോഗ്യനിയമം 1939-ലെ സെക്ഷൻ 127-ഉം ആവശ്യപ്പെടുന്നത്, എല്ലാ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും സർക്കാർ നൽകുന്ന ഗ്രാന്റ് ഒഴികെയുള്ള മറ്റ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നെല്ലാം ലഭിക്കുന്ന വരുമാനത്തിന്റെ 30 ശതമാനത്തിൽ കുറയാത്ത തുക വൈദ്യസഹായമുൾപ്പെടെയുള്ള പൊതുജനാരോഗ്യത്തിന്റെ ചിലവിനായി മാറ്റിവയ്ക്കണമെന്നാണ്. വികേന്ദ്രീകരണത്തോടെ, സർക്കാർ മേഖലയിലെ ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലകളും സ്ഥാപനങ്ങളും പദ്ധതികളും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറി. അതിനനുസൃതമായി ആരോഗ്യ സേവന വകുപ്പ്, ഹോമിയോപ്പതി, ഇന്ത്യൻ സിസ്റ്റം ഓഫ് മെഡിസിൻ എന്നിവയുടെ കീഴിലുള്ള ഗ്രാമ, ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാതലങ്ങളിലെ സ്ഥാപനങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലായി. കെ.എം. നിയമം, 1994 അനുസരിച്ച് പരിസ്ഥിതി ശുചിത്വപരിപാലനത്തിന്റെ നിർവ്വഹണവും യുഎൽബികളുടെ നിർബന്ധിത പ്രവർത്തനമാണ്. കിണറുകളുടെ ക്ലോറിനേഷൻ, മഴക്കാലത്തിന് മുൻപുള്ള വൃത്തിയാക്കൽ, കൊതുകിനെതിരെയുള്ള ഫ്യൂമിഗേഷൻ തുടങ്ങിയവയും കണ്ടിൻജന്റ് ജീവനക്കാരെ ഏർപ്പെടുത്തി പൊതു നിരത്തുകളുടെയും, ചന്തകളുടെയും ശുചീകരണം, വൃത്തിയാക്കുന്നതിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ, എന്നിവയിലൂടെ ശുചിത്വം ഉറപ്പാക്കേണ്ടത് യുഎൽബിയിലെ ആരോഗ്യ വിഭാഗം ജീവനക്കാരുടെ (ആരോഗ്യ സൂപ്പർവൈസർമാർ, ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർമാർ, ജെപിഎച്ച്എൻ[25]) ഉത്തരവാദിത്വമാണ്.

3.3.1 ആരോഗ്യരംഗത്തെ വികേന്ദ്രീകരണത്തിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ

പദ്ധതി രൂപീകരണവും സബ്സിഡിയും സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖകളിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതുപോലെ യുഎൽബികൾ ബഡ്ജറ്റ് തയ്യാറാക്കുകയും പ്രോജക്ടുകളുടെയും സ്കീമുകളുടെയും വാർഷിക പദ്ധതിരേഖയ്ക്കുള്ള ഫണ്ടുകൾ വകയിരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. വാർഷിക പദ്ധതിയിലെ പ്രോജക്ട് / സ്കീമുകൾ സുലേഖ സോഫ്റ്റ് വെയറിൽ അപ് ലോഡ് ചെയ്യപ്പെടുകയും ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പൊതുജനാരോഗ്യ ശുചീകരണത്തിനു കീഴിലെ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നത് വികസനഫണ്ടുകളും റോഡിതര പരിപാലനഫണ്ടും ഉപയോഗിച്ചാണ്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിൽ താഴെപ്പറയുന്ന വസ്തുതകൾ ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

- കോർപ്പറേഷൻ, മുനിസിപ്പാലിറ്റി പ്രദേശങ്ങളിലെ കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹെൽത്ത് സെന്ററുകൾ (സിഎച്ച്സി), സർക്കാർ ആശുപത്രികൾ, താലൂക്ക് ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സ് ആശുപത്രികൾ എന്നിവയുടെ നടത്തിപ്പ് യഥാക്രമം കോർപ്പറേഷൻ കൗൺസിലുകളെയും, മുനിസിപ്പൽ കൗൺസിലുകളെയും ഏൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും പൊതുജനാരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാരെ / ഉദ്യോഗസ്ഥരെ യുഎൽബികൾക്ക് ഇതുവരെ കൈമാറിയിട്ടില്ല. പൊതുജനാരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ റഗുലർ ജീവനക്കാർ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ജീവനക്കാരായി അതാത് വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ തുടരുന്നു. യുഎൽബികൾക്ക് ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ മേൽ പരിമിതമായ നിയന്ത്രണങ്ങളേ ഉള്ളൂ. തദ്ദേശ സർക്കാരുകളിലേക്ക് നിയമിക്കപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നിയമനം, പ്രമോഷനും ശമ്പളവും അലവൻസുകളും നൽകൽ എന്നിവ സർക്കാരിന്റെ ചുമതലയായി തുടരുന്നു.

[25] ജൂനിയർ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് നഴ്സ്

അങ്ങനെ യുഎൽബിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ സർക്കാരിന്റെയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെയും നിയന്ത്രണത്തിലാണ്. ആരോഗ്യ സംരക്ഷണരംഗത്തെ ചുമതലകളുടെയും നിയന്ത്രണത്തിന്റെയും ദ്വൈതഭാവം, 74-ാമത് സിഎഎയിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ കൈമാറ്റത്തിനനുസൃതമല്ല.

- 2021 ഫെബ്രുവരിയിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച ഒരു ഓർഡിനൻസിൽ (കേരള പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ഓർഡിനൻസ് 2021) സംസ്ഥാന, ജില്ലാ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകർക്ക് സംസ്ഥാനത്തെ പൊതുജനാരോഗ്യത്തിന്റെ ഭരണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമുള്ള അധികാരം കൊടുക്കണമെന്ന് പറഞ്ഞതായി ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ആരോഗ്യപ്രവർത്തകർക്ക് പൊതുജനാരോഗ്യത്തിൽ പ്രവർത്തനപദ്ധതി തയ്യാറാക്കാനും, ആകസ്മികമായി ഉണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങളും സാംക്രമിക രോഗങ്ങളും പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്നതു തടയാനുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കാനുമുള്ള ചുമതലകൾ ഏൽപ്പിക്കാനും ഓർഡിനൻസ് ലക്ഷ്യമിട്ടു. അതു വരെ സംസ്ഥാനത്തെ പൊതുജനാരോഗ്യം സംബന്ധിച്ച വിഷയങ്ങൾക്ക് ട്രാവൻകൂർ-കൊച്ചിൻ പൊതുജനാരോഗ്യനിയമം 1955-ഉം മദ്രാസ് പൊതുജനാരോഗ്യനിയമം 1939-ഉം മാത്രം ബാധകമായിരുന്നതിനാൽ അരനൂറ്റാണ്ടു കാലമായി സംസ്ഥാനത്തിന് ഒരു ഏകീകൃത ആരോഗ്യ നിയമം നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു. ഈ ഓർഡിനൻസ് ഇതുവരെ നിയമമാക്കിയിട്ടില്ല (2021 സെപ്റ്റംബർ).

സർക്കാർ മറുപടി പറഞ്ഞത് (2021 ഡിസംബർ) മരുന്നുകളുടെ വിതരണം, ഡയാലിസിസ് ഉപകരണങ്ങളുടെ വിതരണം, പാലിയേറ്റീവ് കെയർ സഹായം എന്നിവ കൂടാതെ അടുത്ത കാലത്തെ കോവിഡ് സംബന്ധമായ ഇടപെടലുകളിലൂടെയും സാമൂഹിക ആരോഗ്യത്തിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഇടപെടലുകൾ ശ്രദ്ധേയമായി എന്നാണ്. പകർച്ചവ്യാധികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അനുഭവം കണക്കിലെടുത്ത് പതിനഞ്ചാം ധനകാര്യകമ്മീഷൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ തദ്ദേശസർക്കാരുകൾക്ക് ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റ് നൽകാൻ ശുപാർശ ചെയ്തു എന്നും വ്യക്തമാക്കി. എങ്കിലും, ഓഡിറ്റ് ഉയർത്തിയ പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് സർക്കാർ മറുപടി നൽകിയില്ല.

3.3.2 പരിസ്ഥിതി ശുചിത്വപരിപാലനം

കെ.എം നിയമം, 1994-ലെ ഒന്നാംപട്ടിക അനുസരിച്ച് മൃഗങ്ങളുടെ കശാപ്പ്, മാംസ വിൽപ്പന എന്നിവ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് യുഎൽബികളുടെ അനിവാര്യ ചുമതലയാണ്. 2021 മാർച്ചിൽ 21 യുഎൽബികളിൽ ഓഡിറ്റ് പരിശോധന നടത്തിയതിൽ നാലു യുഎൽബികളിൽ[26] മാത്രമാണ് കശാപ്പുശാലകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അവശേഷിക്കുന്ന 17 യുഎൽബികളിൽ കശാപ്പുശാലകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല എന്നത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, നിയമപരമല്ലാതെ കശാപ്പു നടക്കാനുള്ള സാദ്ധ്യതയെയാണ്. ഓഡിറ്റ് ടീമും കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരും കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കശാപ്പുശാലയിൽ 2021 മാർച്ച് 9-ൽ നടത്തിയ സംയുക്ത സ്ഥലപരിശോധനയിൽ വെളിവായത് കശാപ്പുശാല പ്രവർത്തിക്കുന്നത് പരിസ്ഥിതി വിപത്തുകൾക്ക് കാരണമാകുന്ന വിധം ശുചിത്വ നിലവാരം കുറവായ സാഹചര്യത്തിലാണെന്നും, കശാപ്പു മാലിന്യം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാനുള്ള ഒരു സംവിധാനം ഇല്ലെന്നുമായിരുന്നു. സ്ഥാപിച്ചിരുന്ന ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തനരഹിതമായിരുന്നു. കശാപ്പുശാല

[26] കൊച്ചി കോർപ്പറേഷൻ, കട്ടപ്പന, പത്തനംതിട്ട, കായംകുളം മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ

പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നത് കേരളസംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ നിർബന്ധിത അംഗീകാരം ഇല്ലാതെയുമായിരുന്നു.

3.4 കർത്തവ്യനിർവ്വഹണത്തിലെ മറ്റു പാരാസ്റ്റേറ്റലുകളുടെ ഇടപെടൽ

ജലവിതരണവും ഖരമാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനനിർവ്വഹണത്തിൽ പരാമർശിക്കപ്പെട്ട പാരാസ്റ്റേറ്റലുകളെ കൂടാതെ ഇംപാക്ട് കേരള ലിമിറ്റഡ്, സ്മാർട്ട് സിറ്റി തിരുവനന്തപുരം ലിമിറ്റഡ്, കൊച്ചിൻ സ്മാർട്ട് മിഷൻ ലിമിറ്റഡ് (സി.എസ്.എം.എൽ), സ്റ്റേറ്റ് മിഷൻ മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് അമൃത് എന്നിവയും താഴെ വിശദമാക്കിയിരിക്കുന്നതുപോലെ യുഎൽബികളുടെ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിൽ നിർണായകപങ്ക് വഹിക്കുന്നു.

3.4.1 ഇംപാക്ട് കേരള ലിമിറ്റഡ്

കേരള ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ഫണ്ട് ബോർഡിനു (കിഫ്ബി) വേണ്ടി ഒരു സ്പെഷ്യൽ പർപ്പസ് വെഹിക്കിൾ (എസ്.പി.വി) ആയി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ മേഖലയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസന പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കാനായി ഒരു പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ് കമ്പനിയായിട്ടാണ് ഇംപാക്ട് കേരള ലിമിറ്റഡ് (ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ഇൻ മുനിസിപ്പൽ ആന്റ് പഞ്ചായത്ത് അസറ്റ് ക്രിയേഷൻ ഫോർ ട്രാൻസ്ഫോർമേഷൻ കേരളാ ലിമിറ്റഡ്) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് സർക്കാർ ഉത്തരവ് ഇറക്കിയത് (2017 ഒക്ടോബർ). ഇംപാക്ട് കേരളാ ലിമിറ്റഡിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളോ ഇംപാക്ട് കേരളയോ തുടർന്നു കൊണ്ടുപോകേണ്ട പദ്ധതികളും പ്രോജക്ടുകളും തയ്യാറാക്കുക, തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കോ മറ്റു പൊതു ഏജൻസികൾക്കോ വേണ്ടി വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാവശ്യമായ ഫണ്ടുകൾ സ്വരൂപിക്കുകയും ചിലവാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. സർക്കാർ ഇറക്കിയ (2018 ഫെബ്രുവരി) കിഫ്ബിയുമായുള്ള പ്രോജക്ട് രജിസ്ട്രേഷനുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങളും പൊതുവായ മാർഗ്ഗരേഖകളും അനുസരിച്ച്, കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നതിന് (ഭാഗികമായോ/മുഴുവനായോ) വേണ്ടി നടപ്പാക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന എല്ലാ പ്രോജക്ടുകൾക്കും ഡീറ്റൈയിൽഡ് പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് (ഡിപിആർ) എസ് പി വി തയ്യാറാക്കണം.

ഓഡിറ്റ് പരിശോധന നടത്തിയ യുഎൽബികളിൽ ഇംപാക്ട് കേരളയുടെ പ്രോജക്ടുകളുടെ 2020 മാർച്ചിലെ പുരോഗതി **പട്ടിക 3.1**-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 3.1: ഇംപാക്ട് കേരള നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകളുടെ സ്ഥിതി

പ്രോജക്ടിന്റെ പേര്	യുഎൽബി കളുടെ പേര്	പ്രോജക്ട് ചെലവ് (₹ കോടിയിൽ)	ധനസഹായത്തിനുള്ള അനുമതി സർക്കാരിൽ നിന്നു ലഭ്യമായോ
പുതിയ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കുള്ള കെട്ടിടം	പന്തളം	5.89	ഇല്ല
സ്വീവേജ്/സെപ്റ്റേജ് സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ	വടക്കാഞ്ചേരി	10.00	ഇല്ല *
	ഒറ്റപ്പാലം	11.40	ഉണ്ട്
ആധുനിക രീതിയിലുള്ള കശാപ്പുശാലകൾ / അറവുശാലകൾ സ്ഥാപിക്കൽ	തിരുവല്ല	10.36	ഉണ്ട്
	കോഴിക്കോട് കോർപ്പറേഷൻ	11.56	ഉണ്ട്
	കായംകുളം	5.70	ഇല്ല

പ്രോജക്റ്റിന്റെ പേര്	യുഎൽബി കളുടെ പേര്	പ്രോജക്റ്റ് ചെലവ് (₹ കോടിയിൽ)	ധനസഹായത്തിനുള്ള അനുമതി സർക്കാരിൽ നിന്നു ലഭ്യമായോ
	കൊച്ചി കോർപ്പറേഷൻ	14.26	ഇല്ല
ഗ്യാസ് ഉപയോഗിക്കുന്ന ആധുനിക ശ്മശാനം സ്ഥാപിക്കൽ	ഹരിപ്പാട്	11.44	ഇല്ല
	കോഴിക്കോട് കോർപ്പറേഷൻ	0.80	ഇല്ല *
	പൊന്നാനി	0.80	ഇല്ല
ആധുനിക ചന്തകൾ സ്ഥാപിക്കൽ	നെടുമങ്ങാട്	34.60	ഇല്ല
	വടക്കാഞ്ചേരി	19.31	ഉണ്ട്
	ആലുവ	4.60	വിവരം നൽകിയിട്ടില്ല

(അവലംബം : ഇംപാക്റ്റ് കേരളയിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ)
**കിഫ്ബിക്ക് ഡി പി ആർ സമർപ്പിച്ചില്ല*

തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കാൻ എസ്പിവി വഴി കിഫ്ബിയിൽ നിന്നും ഫണ്ടുകൾ ലഭ്യമായിരുന്നിട്ടുകൂടി, 2016-17 ലും 2017-18 ലും ബഡ്ജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച പ്രവൃത്തികളുടെ പുരോഗതി വളരെ മന്ദഗതിയിലായിരുന്നു.

ഇംപാക്റ്റ് കേരള മറുപടി പറഞ്ഞത് (2021 ഏപ്രിൽ), അവിടത്തെ ഭൂരിപക്ഷം സ്റ്റാഫ് അംഗങ്ങളെയും നിയമിച്ചത് 2019 ഓഗസ്റ്റിനും 2019 ഒക്ടോബറിനും ഇടയിലായിരുന്നെന്നും കമ്പനി പൂർണ്ണമായും പ്രവർത്തന സജ്ജമായത് 2019 ഒക്ടോബറിൽ ആണെന്നുമാണ്. യുഎൽബികൾ എല്ലാ പ്രോജക്ടുകളുടെയും ഡിപിആർ തയ്യാറാക്കിയെന്നും പല പ്രോജക്ടുകൾക്കും സർക്കാരിൽ നിന്നുള്ള നോ ഒബ്ജക്ഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളും സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിൽ നിന്നുള്ള അനുമതിയും ലഭിക്കാനുണ്ടെന്നും പറഞ്ഞു. കൂടാതെ, ഘടനാപരമായ ഡിസൈനുകൾ എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾ പരിശോധിക്കേണ്ടതും സെപ്റ്റേജ് ട്രീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റുകൾക്ക് സർക്കാരിന്റെ അനുമതി ലഭിക്കേണ്ടതുമുണ്ട്.

സെപ്റ്റേജ് ട്രീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റുകൾ, അറവുശാലകൾ, ശ്മശാനങ്ങൾ എന്നീ നിർബന്ധിത പ്രവൃത്തികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട യുഎൽബിയുടെ പങ്ക്, നിരവധി നടപടിക്രമങ്ങളും വിവിധതലങ്ങളിലെ അനുമതികളും ഉൾപ്പെട്ട പ്രവർത്തനരീതികളുള്ള പാരാസ്റ്റേറ്റൽ ഏജൻസികളെ ഏൽപ്പിക്കുന്നതായി ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. കിഫ്ബിയുടെ മാർഗ്ഗരേഖ നിഷ്കർഷിക്കുന്നത് ഡിപിആറുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നത് എസ്പിവികൾ തന്നെയാകണം എന്നാണെങ്കിലും തെരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബികളിൽ പ്രോജക്ടുകളുടെ ഡിപിആർ തയ്യാറാക്കിയത് യുഎൽബികൾ തന്നെയാണ് എന്നും കണ്ടു.

3.4.2 സ്റ്റേറ്റ് മിഷൻ മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ്, അമൃത് - മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ മേൽ ലോൺ അടിച്ചേൽപ്പിക്കൽ

അടൽ മിഷൻ ഫോർ റീജുവനേഷൻ ആന്റ് അർബൻ ട്രാൻസ്ഫോർമേഷൻ (അമൃത്)[27] ലക്ഷ്യമിടുന്നത് നഗരങ്ങളിലെ കുടുംബങ്ങൾക്ക് അടിസ്ഥാന സേവനങ്ങളും കെട്ടിടസൗകര്യങ്ങളും ഒരുക്കി ദരിദ്രരുടെ ജീവിതനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുവാനാണ്. 2015 സെപ്റ്റംബർ ഒന്നിന് തുടക്കം കുറിച്ച പദ്ധതിയുടെ കാലാവധി അഞ്ച് വർഷമായിരുന്നത് (2015-2020), പിന്നീട് 2022 മാർച്ച് വരെ നീട്ടി. അമൃത് മാർഗ്ഗരേഖയുടെ 13.1 വകുപ്പനുസരിച്ച് യുഎൽബികൾക്ക് നഗര നവീകരണം സാധിക്കുന്നതിനും മിഷൻ മോഡിലൂടെ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് വ്യാപകമായി ശേഷി

[27] ജവഹർലാൽ നെഹ്റു അർബൻ റിന്യൂവൽ മിഷന്റെ (ജൻറം) നവീകരിച്ച പ്രോഗ്രാം

വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. അമൃത് നഗരങ്ങളിൽ സംസ്ഥാന മിഷൻ മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് (എസ്എംഎംയു), ജലവിതരണം, സീവറേജ് / സെപ്റ്റേജ് മാനേജ്മെന്റ്, സ്റ്റോം വാട്ടർ ഡ്രെയിനേജ് തുടങ്ങിയ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പ് സംസ്ഥാന സർക്കാരുമായും കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അമൃത് മിഷൻ ഡയറക്ടറേറ്റുമായും ഏകോപിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ മൂന്നു മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും[28] എല്ലാ ആറ് കോർപ്പറേഷനുകളിലും[29] അമൃത് പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

അമൃതിന്റെ ഫണ്ട് പങ്കിടൽ മാതൃക 50 ശതമാനം കേന്ദ്രവിഹിതവും 30 ശതമാനം സംസ്ഥാനവിഹിതവും 20 ശതമാനം യുഎൽബി വിഹിതവുമായാണ്. മിക്ക അമൃത് നഗരങ്ങൾക്കും യുഎൽബി വിഹിതം നൽകാനുള്ള സാമ്പത്തിക ശേഷി ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചത് (2018 മാർച്ച്), യുഎൽബികൾ പാസ്സാക്കുന്ന പ്രമേയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രോജക്ടുകൾ വിശേഷ വൈദഗ്ധ്യമുള്ള പാരാസ്റ്റേറ്റൽ ഏജൻസികളെ ഏൽപ്പിക്കാമെന്നാണ്. അത്തരം ഏർപ്പാടുകൾ സംസ്ഥാന സർക്കാരും വൈദഗ്ധ്യമുള്ള പാരാസ്റ്റേറ്റൽ ഏജൻസിയും, ബന്ധപ്പെട്ട മുനിസിപ്പാലിറ്റിയും ചേർന്നുള്ള ഒരു ത്രികക്ഷികരാറിലൂടെയാണ് നടപ്പാക്കേണ്ടിയിരുന്നത്. യുഎൽബി വിഹിതത്തിന്റെ 15 ശതമാനം കേരളസർക്കാർ വഹിക്കുന്നതിന്, മുതലും 7.5 ശതമാനം പലിശയും ചേർത്ത് യുഎൽബികൾക്കുള്ള വാർഷിക പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ നിന്ന് 10 വർഷം കൊണ്ട് തിരിച്ചു പിടിക്കണമെന്ന വ്യവസ്ഥയുണ്ട്.

അമൃത് പ്രോജക്ടിന്റെ നടത്തിപ്പിന് വേണ്ടി തെരഞ്ഞെടുത്തിരുന്ന മൂന്നു യുഎൽബികളുടെ[30] രേഖകൾ പരിശോധിച്ചപ്പോൾ വെളിവായത്, തിരിച്ചടവ് പ്രയാസമാകുമെന്ന കാരണത്താൽ ലോൺ സൗകര്യം സ്വീകരിക്കുന്നത് എതിർത്ത യുഎൽബി കൗൺസിലുകളുടെ അഭിപ്രായം പ്രോജക്ട് അംഗീകരിക്കുന്ന സമയത്ത് പരിഗണിച്ചില്ല എന്നാണ്. ലോണിനു വേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷ കൗൺസിൽ അംഗീകരിക്കുകയോ സർക്കാർ / എസ്എംഎംയുവിന് അയച്ചു കൊടുക്കുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല എന്നു കണ്ടു. അമൃത് പ്രോജക്ടുകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കുവാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കവെ, തെരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബി (കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷൻ) വാർഷിക പ്ലാൻ ഫണ്ട് ആയി വകയിരുത്തിയ ₹30 കോടിക്കെതിരെ ₹33 കോടി അമൃതിനായി മാറ്റി വയ്ക്കാൻ സാധിക്കില്ലെന്നും അത് വികസന പദ്ധതികളുടെ നടപ്പാക്കലിനെ ബാധിക്കുമെന്നും ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയെങ്കിലും സർക്കാർ ഈ അഭിപ്രായം മറികടന്നു. ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ തീർച്ചയായും സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങളും അധികാരങ്ങളും ഊട്ടി ഉറപ്പിക്കണമെന്ന 74-മത് സിഎഎയുടെ തത്വങ്ങൾക്കനുസൃതമല്ല.

യുഎൽബിയുടെ പ്രവർത്തന മണ്ഡലത്തെ സംബന്ധിച്ച ഉപാധികളടങ്ങിയ ഏതു കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയും യുഎൽബിയുടെ തീരുമാനം എടുക്കാനുള്ള അധികാരത്തെ ഇല്ലാതാക്കുമെന്ന് അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ട് തസ്വഭവ എസിഎസ് വ്യക്തമാക്കിയത് (2021 നവംബർ), യുഎൽബികൾക്ക് ഇത്തരം പദ്ധതികളിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറുവാനുള്ള അവസരം ഇല്ലെന്നാണ്. സംസ്ഥാന സർക്കാർ യുഎൽബികളുടെ തിരിച്ചടവിന്റെ പ്രാപ്തി ഉറപ്പാക്കണമെന്നും, മുനിസിപ്പാലിറ്റി / കോർപ്പറേഷൻ കൗൺസിലുകളുടെ തീരുമാനത്തെ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുകയും യുഎൽബികളുടെ താൽപര്യത്തിനെതിരായി ലോണുകൾ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് പിന്മാറുകയും ചെയ്യണം എന്നാണ് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിക്കുന്നത്.

---

[28] ആലപ്പുഴ, ഗുരുവായൂർ, പാലക്കാട്

[29] തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, കൊച്ചി, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ

[30] കൊല്ലം കോർപ്പറേഷൻ, കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷൻ, ഗുരുവായൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി

3.4.3 സ്മാർട്ട് സിറ്റീസ് മിഷൻ

കേന്ദ്രസർക്കാർ സ്മാർട്ട് സിറ്റി മിഷന് (മിഷൻ) തുടക്കം കുറിച്ചത് (2015 ജൂൺ) പ്രാദേശിക വികസനവും സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ഉപയോഗവും സാദ്ധ്യമാക്കുന്നതിലൂടെ പ്രധാന പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുകയും, ജനങ്ങളുടെ ജീവിത നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന സുസ്ഥിരമായ നഗരങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച് പൗരജനങ്ങൾക്ക് മികച്ച നേട്ടങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യാനാണ്. ഒരു നഗരത്തിന് വർഷംതോറും ശരാശരി ₹100 കോടി നിരക്കിൽ അഞ്ചു വർഷക്കാലത്തേക്ക് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ധനസഹായം നൽകുന്നു. അത്രയും തുക തുല്യമായ അളവിൽ സംസ്ഥാനം / യുഎൽബി നൽകണം. സ്മാർട്ട് സിറ്റി തിരുവനന്തപുരം ലിമിറ്റഡ് (എസ്.സി.റ്റി.എൽ), കൊച്ചിൻ സ്മാർട്ട് സിറ്റി മിഷൻ ലിമിറ്റഡ് (സി.എസ്.എം.എൽ) എന്നിവ ഈ നഗരങ്ങളുടെ വികസനത്തിനു വേണ്ടി സ്പെഷ്യൽ പർപ്പസ് വെഹിക്കിൾ (എസ്.പി.വി) ആയി രൂപീകരിച്ചു. എസ്.പി.വിയുടെ ഡയറക്ടർ ബോർഡിൽ കേന്ദ്ര / സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും യുഎൽബികളുടെയും പ്രതിനിധികൾ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കണം. ചെയർപേഴ്സൺ ആകേണ്ടത് ഡിവിഷണൽ കമ്മീഷണർ / കളക്ടർ / മുനിസിപ്പൽ കമ്മീഷണർ/ നഗരവികസന അതോറിറ്റിയുടെ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എന്നിവരിൽ ഒരാൾ ആണ്.

മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിന് വിരുദ്ധമായി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയായിരുന്നു മിഷന്റെ ചെയർപേഴ്സൺ എന്നും, രണ്ടു ജില്ലകളിലും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ സെക്രട്ടറിയെ അഞ്ചുവർഷക്കാലയളവിൽ (2010-2015) ഡയറക്ടർ ബോർഡിൽ എല്ലാപ്രാവശ്യവും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നില്ല എന്നും ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. കൂടാതെ മിഷൻ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും മാർഗ്ഗരേഖകളും അനുസരിച്ച് സ്മാർട്ട് സിറ്റികളെ സംബന്ധിച്ച മുനിസിപ്പൽ കൗൺസിലിന്റെ അവകാശങ്ങളും ചുമതലകളും എസ്.പി.വിക്കു വിട്ടുകൊടുത്തതായി കണ്ടു. മുനിസിപ്പൽ നിയമം / സർക്കാർ ചട്ടങ്ങൾ അനുസരിച്ചുള്ള യുഎൽബിയുടെ തീരുമാനം എടുക്കാനുള്ള അധികാരം കൈമാറിയത് എസ് പി വി യുടെ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർക്കാണ്. നഗരവികസനവകുപ്പ് / തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് / മുനിസിപ്പൽ ഭരണവകുപ്പ് എന്നിവരുടെ അംഗീകാരം നൽകാനും തീരുമാനം എടുക്കാനുമുള്ള അവകാശം എൽപ്പിച്ചിരുന്നത് സംസ്ഥാനത്തെയും യുഎൽബിയെയും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന എസ്.പി.വിയുടെ ഡയറക്ടർ ബോർഡിനെയാണ്.

സ്മാർട്ട് സിറ്റി പ്രോജക്ടിനെ സംബന്ധിച്ച് യുഎൽബിക്കുണ്ടായിരുന്ന വിവിധ അവകാശങ്ങളും ചുമതലകളും എസ്.പി.വിക്ക് കൈമാറിക്കൊണ്ട് എസ്.പി.വിയെ ശാക്തീകരിക്കാനാണ് സ്മാർട്ട്സിറ്റി മിഷൻ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും മാർഗ്ഗരേഖകളും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെയും യുഎൽബിയെയും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത്. മാർഗ്ഗരേഖ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന ചുമതലകളുടെ കൈമാറ്റം 74-ാമത് സിഎഎ അനുസരിച്ച് യുഎൽബികൾക്ക് നൽകിയിരിക്കുന്ന അധികാരങ്ങളെ നിഷ്പ്രഭമാക്കുന്നു.

3.4.4 വികസന അതോറിറ്റികൾ

തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷനും അഞ്ച്[31] ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും ഉൾപ്പെടുന്ന തിരുവനന്തപുരം വികസന അതോറിറ്റി (ട്രിഡ), കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനും 21 പഞ്ചായത്തുകളും ഒൻപതു മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും ഉൾപ്പെടുന്ന ഗ്രേറ്റർ കൊച്ചിൻ വികസന അതോറിറ്റി (ജിസിഡിഎ), എട്ടു പഞ്ചായത്തുകളും, കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനിലെ മൂന്നു ദ്വീപുകളും ഉൾപ്പെട്ട ഗോശ്രീ ഐലന്റ് വികസന അതോറിറ്റി (ജിഐഡിഎ) എന്നീ നഗരവികസന അതോറിറ്റികളാണ് സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

[31] കല്ലിയൂർ, പള്ളിച്ചൽ, വെങ്ങാനൂർ, വിളപ്പിൽ, വിളവൂർക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ

ഉത്തമ മാതൃകയനുസരിച്ച് വികസന അതോറിറ്റികളെ പിരിച്ചുവിട്ട് കൊണ്ട് അവ ഏതു തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിധിയിലാണോ, ആ സ്ഥാപനങ്ങൾ അവയുടെ ചുമതലകൾ ഏറ്റെടുക്കുകയോ, ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി വികസന അതോറിറ്റികളുടെ വരുമാനം പങ്കുവയ്ക്കുകയോ ചെയ്യണമെന്ന് 13-ാമത് സി.എഫ്.സി ശുപാർശ ചെയ്തു. കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ രണ്ടാം ഭരണപരിഷ്കരണ കമ്മീഷന്റെ ആറാമത് റിപ്പോർട്ടിൽ ശുപാർശ ചെയ്തത്, വികസന അതോറിറ്റികൾ സ്ഥലം വിറ്റു കിട്ടുന്നതിന്റെ 25 ശതമാനം, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് അവയുടെ അടിസ്ഥാനസൗകര്യപ്രോജക്ടുകളുടെ ചിലവ് വഹിക്കാൻ നൽകണമെന്നും ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സർക്കാരിന്റെ അഭിപ്രായം അറിയിക്കണമെന്നും ഉചിതമാണെങ്കിൽ നടപ്പാക്കണമെന്നുമാണ്.

വികസന അതോറിറ്റികൾക്ക് സ്വന്തമായി ആസ്തികൾ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും അവ വാടകയ്ക്കു കൊടുക്കുന്നതു വഴി വാടകയും പാട്ടവും ആയി വരുമാനമുണ്ടായിരുന്നിട്ടും യുഎൽബികളും വികസന അതോറിറ്റികളും തമ്മിൽ വരുമാനത്തിന്റെ പങ്കിടൽ നടന്നതായി കണ്ടില്ല. കൊച്ചി കോർപ്പറേഷൻ /പഞ്ചായത്തിന്റെ 25 ഹെക്ടർ സ്ഥലം വിറ്റ് ജിഐഡിഎ ₹287.30 കോടി സമ്പാദിച്ചുവെങ്കിലും (2005-06) യുഎൽബികൾക്ക് ഒരു തുകയും കൈമാറിയില്ല. ഇത്തരം സമാന്തര അധികാര സ്ഥാപനങ്ങൾ യുഎൽബികളുടെ സ്ഥലത്തിന്റെ വിൽപ്പനയിലൂടെ ഗണ്യമായ വരുമാനം സ്വന്തമാക്കിയെങ്കിലും തൽഫലമായുണ്ടായ നേട്ടങ്ങൾ യുഎൽബികൾക്ക് ലഭിച്ചതായി കാണുന്നില്ല.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി പ്രസ്താവിച്ചത് (2021 നവംബർ) വികസന അതോറിറ്റികളെ പിരിച്ചുവിടുന്നത് അടിസ്ഥാനപരമാണെന്നും സർക്കാർ അക്കാര്യം പരിഗണിക്കുകയാണെന്നും, അതോടൊപ്പം തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് എത്തിച്ചേരേണ്ട ഫണ്ടുകൾ ഈ അതോറിറ്റികൾ കൈവശം വച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുകയാണെന്നുമാണ്.